



**AJUNTAMENT
DE VILABELLA**

REGLAMENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA¹

PREÀMBUL

1. Compromís de l'Ajuntament amb la participació ciutadana

L'Ajuntament de Vilabella en compliment de; mandat constitucional inclòs en l'article 9.2 que ordena els poders públics "facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política econòmica, cultural i social" 'va impulsar un seguit de mesures que es concretaren en el Reglament de participació ciutadana de desembre de 1990.

Des de llavors fins a l'actualitat, la vida social, política, cultural i la realitat del teixit associatiu aconsellen adequar els mitjans i procediments previstos en les esmentades normes als nous temps.

Els ajuntaments, en tant que "canals immediats de participació ciutadana en els assumptes públics" (art. 1 LRBRL) o "elements primaris de participació ciutadana en els assumptes públics" (art. 44 LMRLC), tenim un compromís evident amb la tasca de fer efectiva la intervenció directa de la ciutadania en la gestió dels interessos generals.

La Carta europea de salvaguarda dels drets humans recull el compromís pel respecte als drets humans i es fa especial referència a la participació activa de la ciutadania en la política local.

Entenem, doncs, la participació ciutadana, en sentit ampli, com aquella possibilitat d'intervenció directa de qualsevol persona en la realització de l'interès general, de la cosa pública. La participació no és tan sols aquella relació que s'estableix entre els ciutadans i ciutadanes i l'Administració, sinó també aquella que relaciona les persones amb els interessos col·lectius, amb el municipi.

2. La participació, factor imprescindible de l'organització municipal

És per això que una política que afavoreixi la participació ha de tenir en compte tant l'organització municipal com el teixit social. Quant a de la primera, per tal d'impulsar una cultura organitzativa que tingui com a missió principal el servei al ciutadà i pugui ser permeable a les diferents aportacions que es puguin fer des del carrer.

Les Polítiques de participació no corresponen a un departament determinat sinó que travessen tota l'organització municipal i impregnen l'actitud de tot el personal al



AJUNTAMENT DE VILABELLA

servei de la corporació i, consegüentment, al servei de la municipi i dels seus veïns. La descentralització i la desconcentració són mitjans que permeten millorar l'organització i acosten els serveis i la presa de decisions a la ciutadania.

Tots, polítics i tècnics amb major o menor grau de responsabilitat en la gestió municipal, tenen responsabilitat directa en fer possible aquesta organització participada, intervinguda, atenta a les iniciatives i suggeriments ciutadans.

3. La ciutadania organitzada: clau per a la millora dels municipis.

L'altre element necessari, és un teixit social actiu, i eficaç, una ciutadania que no es limita a exercir el seu dret de participació en els interessos col·lectius de manera indirecta, mitjançant els representants escollits democràticament, sinó que pren part activa en la gestió dels interessos del seu municipi. Des d'òptiques diferents territorials o sectorials, els ciutadans i ciutadanes individualment o, millor, agrupats en associacions tenen un important paper en la millora de la vida dels municipis i en la millora de la vida dels seus habitants.

En aquest sentit l'ajuntament promourà les iniciatives necessàries que permetin una consolidació del teixit associatiu de Vilabella. No es tracta tant d'afavorir la creació de més associacions com de promoure la millora i consolidació de les existents, així com l'articulació dels mitjans organitzatius adient que facilitin la transmissió de la informació, la circulació de les idees i el debat polític i ciutadà, aplicant la màxima transparència que permeti la participació efectiva de la ciutadania i les seves organitzacions.

Un municipi necessita de la iniciativa dels seus veïns i veïnes, el poble per estar viu, per mantenir-se i millorar no pot limitar-se a aquells projectes que neixen de la voluntat i capacitats dels òrgans de direcció política o tècnica. Cal sentir la veu de les persones que hi viuen, cal permetre la seva intervenció en la millora de les polítiques sectorials o territorials, cal facilitar les eines per afavorir la concertació amb les organitzacions ciutadanes de manera que, sense fer deixadesa de la responsabilitat pública municipal es pugui acostar, encara més, la gestió dels interessos col·lectius a les persones, objectiu principal de qualsevol política pública.

Les normes contingudes en aquest Reglament entenen el ciutadà en sentit ampli, referit no només a les persones empadronades al municipi de Vilabella. La major part dels preceptes i òrgans que es regulen reconeixen drets individuals i permeten mitjans de participació que no es tanquen únicament a les persones empadronades. Tot i així en determinades situacions cal exigir aquest requisit, com, per exemple, en el moment de demanar la consulta popular en quin cas s'ha d'estar inscrit en el Cens Electoral de conformitat amb la normativa que regula el règim electoral general.



AJUNTAMENT DE VILABELLA

4. El municipi ha de tenir veu allà on tingui interès.

Tot i això, el govern del municipi, la gestió del poble i la satisfacció dels interessos dels veïns i veïnes no és una tasca que sigui competència exclusiva de l'ajuntament. Hi ha altres administracions públiques que tenen i exerceixen competències directes que afecten el bé col·lectiu. És necessari passar de la concepció de la participació ciutadana que només vincula ciutadania amb l'ajuntament a aquella que la relaciona amb els poders públics en sentit més ampli.

És ben cert, que des del punt de vista normatiu la capacitat municipal per gestionar la intervenció d'altres administracions públiques en les taules o òrgans de participació ciutadana és limitada i l'Ajuntament no té força jurídica per impulsar-ho, però, cal preveure aquesta possibilitat per tal de donar coherència a la proposta i provocar des de l'àmbit de la cooperació interadministrativa, l'efectiva intervenció d'aquelles en els òrgans que pretenguin la participació ciutadana.

En aquest context, les normes reguladores de la participació ciutadana s'han d'entendre com un element més d'una política que vol afavorir la creixent intervenció ciutadana en la gestió de la cosa pública. Les normes que ara es presenten pretenen impulsar eines i formes que facin més visible i possible aquesta participació.

D'altra banda l'ajuntament pot, i ha de, fer sentir la seva veu davant qualsevol actuació pública o privada que afecti els interessos del municipi encara que es refereixi a àmbits on no hi hagi competència municipal.

El govern de la ciutat es configura, doncs, com un promotor capaç de construir un projecte de municipi, liderar-lo, incorporant tota l'energia i capacitat de la ciutadania, que té un paper destacat tan en la definició de les Polítiques com en la seva execució i avaluació per tal que tots plegats puguem fer front als reptes que té la nostra comunitat.

5. Objectius del Reglament

Els objectius d'aquest reglament són:

- a) Definir i regular les diferents formes i òrgans de participació ciutadana.
- b) Afavorir la intervenció dels veïns i veïnes individualment o col·lectivament en la gestió i salvaguarda dels interessos generals de la ciutat
- c) Promoure punts de trobada i debat amb la ciutadania i facilitar el contacte amb altres administracions públiques amb competència en les polítiques de ciutat.



AJUNTAMENT DE VILABELLA

d) Crear una xarxa d'òrgans sectorials que permeti la incorporació de les iniciatives ciutadanes que persegueixin millorar l'interès general.

e) Col·laborar en el desenvolupament i millora del teixit associatiu.

CAPÍTOL 1. DRETS DELS CIUTADANS I CIUTADANES

Article 1. Dret a la informació.

És el dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre informació clara i veraç dels assumptes que afecten el seu municipi.

L'ajuntament té l'obligació d'impulsar canals d'informació que arribin al conjunt de la ciutadania i qualsevol persona té dret a demanar informació sobre qualsevol assumpte del seu interès, amb les excepcions legals que afectin la seguretat ciutadana, la intimitat de les persones o la protecció de la infància i la joventut.

Article 2. Dret de petició.

S'entén el dret de petició com la possibilitat que qualsevol persona o entitat associativa pugui adreçar-se a qualsevol autoritat o òrgan municipal per formular sol·licituds en temes de competència municipal o demanar aclariments sobre les actuacions de l'ajuntament.

Aquest dret s'exerceix mitjançant escrit tramés a l'efecte al Registre. És d'aplicació allò establert a l'article 29 de la Constitució i a Llei Orgànica 4/2001, de 12 de novembre, reguladora del Dret de Petició.

Article 3. Dret d'audiència.

Entès com el dret a ser escoltat en la tramitació dels expedients administratius on s'acrediti interès legítim, i no es vulneri el dret a la intimitat de les persones, els drets dels menors o es refereixin a matèries legalment reservades.

Aquest dret a ser escoltat i informat es concreta en el dret a l'audiència pública entesa com aquella sessió pública en la que els responsables polítics i/o tècnics de l'ajuntament responen les preguntes dels ciutadans i ciutadanes respecte d'algun tema concret prèviament establert, d'acord amb el procediment fixat.

Article 4. Dret a la iniciativa ciutadana.



AJUNTAMENT DE VILABELLA

Entès com el dret dels Ciutadans i ciutadanes per demanar a l'ajuntament que faci determinada activitat de la seva competència i interès públic ciutadà que no estigui inclosa en el programa d'actuació municipal per a la qual poden aportar mitjans econòmics, béns, drets o treball personal.

Aquest dret s'exerceix mitjançant escrit signat per les persones interessades en el qual concreten la proposta i indiquen els elements que aportaran a la seva realització. L'Ajuntament contestarà aquestes iniciatives en un termini màxim d'un mes i habilitarà una partida pressupostària per dur a terme les que considera d'interès.

Article 5. Dret a la consulta popular o referèndum.

Tots els ciutadans i ciutadanes inscrits al Cens Electoral tenen dret a ser consultats respecte dels assumptes d'interès així com promoure la consulta popular o referèndum, de conformitat amb la normativa general i aquest reglament, en l'àmbit municipal.

Article 6. Dret a la participació.

Tots els ciutadans i ciutadanes tenen dret a intervenir directament o mitjançant associacions ciutadanes en la gestió dels assumptes públics i/o utilitzant els òrgans de participació establerts en aquest reglament, en l'àmbit municipal.

Article 7. Dret d'intervenció en les sessions públiques municipals.

Tots els ciutadans i ciutadanes tenen dret a intervenir directament o en representació d'associacions cíviqes en les sessions públiques del Ple i dels organismes municipals que es determinin, d'acord amb el procediment establert.

L'ajuntament promourà la participació de les associacions ciutadanes en les sessions de les comissions informatives municipals (en cas que estiguin constituïdes) en aquells aspectes que puguin ser d'interès per a les seves activitats.

Article 8. Dret a una política de foment de les associacions ciutadanes.

Els ciutadans i ciutadanes organitzats en entitats cíviqes tenen dret a rebre el suport públic per a la millora de les seves associacions i pel foment d'iniciatives que puguin ser d'interès general.

Article 9. Dret a presentar queixes, reclamacions i suggeriments.



AJUNTAMENT DE VILABELLA

Els ciutadans i ciutadanes tenen dret a transmetre queixes i reclamacions i formular suggeriments respecte del funcionament dels serveis públics municipals.

Aquest dret s'exerceix fent-lo arribar a les oficines municipals. Les persones que exerceixin aquests drets han de rebre resposta raonada i escrita sobre els assumptes plantejats en el termini més breu possible.

Article 10. Àmbit d'aplicació d'aquests drets.

Els drets que es detallen en aquest Capítol, llevat del dret a la consulta popular o referèndum, afecten tots els veïns i veïnes de Vilabella, en sentit ampli, és a dir, totes aquelles persones que per qualsevol causa tinguin relació amb el poble i l'ajuntament. No s'exigeix el requisit d'estar domiciliat al poble ni d'estar empadronat, n'hi ha prou amb acreditar interès legítim, la qual cosa es fa extensiva als immigrants existents al poble.

CAPÍTOL II. L'ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

Secció primera. Els sistemes d'informació i atenció ciutadana

Article 11. Mitjans de comunicació municipals

Una de les finalitats dels mitjans de comunicació municipal serà informar amb antelació suficient dels períodes d'informació pública, els terminis, la dependència municipal i els horaris en què s'exposen els projectes existents a la ciutat, així com de la realització dels plenaris i audiències públiques.

L'Ajuntament promourà i mantindrà l'edició de publicacions en format butlletí, revista o fulls informatius o farà servir taulells d'anuncis i panells informatius per tal de transmetre la informació útil a la ciutadania. En totes aquestes publicacions vetllarà especialment pel rigor i la veracitat de les informacions contingudes i per la pluralitat de les opinions que puguin recollir.

Qualsevol persona podrà exercir el dret de rectificació de les informacions divulgades que no siguin veraces mitjançant escrit dirigit al responsable del mitjà de comunicació segons els tràmits previstos en la Llei orgànica 2/1984 de dret de rectificació.

Article 12. L'Audiència Pública de municipi

L'Audiència Pública és entesa com la trobada en una data determinada dels responsables municipals amb la ciutadania per tal de donar informació sobre determinades activitats o programes d'actuació i recollida de propostes, si s'escau.



AJUNTAMENT DE VILABELLA

Serà convocada per l'alcalde/ssa directament o a proposta d'un nombre d'associacions no inferior a 5 que comptin en el seu conjunt amb 100 associats/des o per un nombre de peticions individuals no inferior a 100 persones.

Secció segona. Intervenció a les sessions públiques dels òrgans municipal

Article 13. Sessions públiques del ple de l'ajuntament

Les sessions del ple són públiques llevat dels assumptes que afectin el dret a la intimitat de les persones recollit en l'article 18.1 de la Constitució o als drets de la infància i la joventut. En aquests casos, el ple, per majoria absoluta, pot acordar que el debat i la votació siguin secrets.

Article 14. Intervenció ciutadana en el ple de l'Ajuntament

Qualsevol persona pot demanar la intervenció en la sessió pública del ple mitjançant petició prèvia presentada al registre municipal abans de les 14 hores del dia en què es farà el ple. L'alcalde/ssa donarà la paraula si aquesta petició està fonamentada, fa referència a algun punt de l'ordre del dia o té relació amb alguna competència municipal. El peticionari podrà fer ús de la paraula durant un màxim de 10 minuts per fer la seva intervenció i podrà disposar d'un màxim de 5 minuts en torn de rèplica.

Secció tercera. Les polítiques de foment

Article 15. Infraestructures al servei de les associacions

L'Ajuntament posa a disposició de la ciutadania i de les seves associacions una xarxa d'equipaments culturals, socials i esportius que, entre altres objectius ha de facilitar la tasca i millorar el funcionament de les associacions, tot possibilitant-los eines que afavoreixin les seves activitats, com el suport infraestructural, sempre d'acord amb les disponibilitats materials i pressupostàries.

Article 16. Suport econòmic a l'activitat associativa

L'Ajuntament promourà la realització d'acords de col·laboració amb les associacions ciutadanes, mitjançant els quals es comprometrà a facilitar suport econòmic als programes anuals d'aquestes sempre que el seu contingut es consideri d'interès per a la ciutat. Arran d'aquests acords es podrà determinar la creació de les partides pressupostàries corresponents al pressupost de despeses. Aquests acords seran públics i s'informarà abastament del seu contingut fent servir els mitjans de difusió



AJUNTAMENT DE VILABELLA

municipals. El règim jurídic d'aquests ajuts és el regulat pel Decret 179195 de; Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals.

Article 17. Gestió cívica d'equipaments i serveis públics

L'Ajuntament facilitarà i promourà la concertació amb el teixit associatiu per a la gestió de programes sectorials o equipaments culturals, esportius i socials vetllant per garantir l'accés universal i la qualitat dels serveis.

Secció quarta. El registre municipal d'entitats

Article 18. El registre municipal d'entitats

El registre municipal d'entitats inscriu les dades de les associacions i fundacions que tenen el seu àmbit d'actuació al municipi de Vilabella, té caràcter públic i pot ser consultat per qualsevol persona interessada. S'entén com un òrgan dinàmic que fa recerca i coneix la realitat associativa de la ciutat, que treballa les dades obtingudes per tal de saber amb regularitat el pols del teixit social, donant a conèixer aquestes dades de manera regular per tal d'afavorir el debat sobre les propostes de millora del món associatiu.

Article 19. Procés d'inscripció al registre

La inscripció al registre serà immediata amb la presentació dels estatuts dipositats al Registre d'Associacions del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya o qualsevol altre registre públic que tingui funcions similars. A més s'indica els membres de la junta directiva o òrgan rector elegits d'acord amb els estatuts.

Si manca algun requisit es comunicarà a l'entitat interessada per tal que en un termini de 10 dies el solucioni. En cas contrari es procedirà a la baixa de la inscripció.

Qualsevol modificació dels estatuts o dels membres de la junta s'haurà de notificar a l'Ajuntament a fi d'incloure-ho al registre, en el termini de vint dies a comptar de la seva modificació.

L'Ajuntament pot donar de baixa d'ofici, aquelles associacions que romanen inactives. Abans, però se'ls requerirà que acrediti la veracitat o no de les informacions que indiquen la seva manca d'activitat.

CAPÍTOL III. ÒRGANS DE PARTICIPACIÓ

Article 20. Caràcter dels òrgans de participació



AJUNTAMENT DE VILABELLA

Tots els òrgans de participació tenen un caràcter consultiu, de formulació de propostes i suggeriments. Tanmateix el ple o l'alcalde/ssa pot delegar en els regidors funcions executives en matèries que siguin delegables.

Els consells ciutadans

Article 21. Competència per constituir-los

L'ajuntament podrà promoure, quan ho considera convenient per acord del plenari a proposta de l'Alcaldia, la creació de consells ciutadans per tal que emetin dictamen sobre determinades matèries.

Article 22. Funcions i composició

Els consells ciutadans estaran formats per persones escollides aleatòriament del padró municipal de manera proporcional a l'estructura social del territori afectat. Es constituïran amb la finalitat d'emetre un dictamen sobre determinada proposta, després d'analitzar prèviament les diferents posicions i informacions.

El temps dedicat per aquests ciutadans a aquesta tasca podrà ser compensat per tal de facilitar la dedicació necessària per a la seva realització.

Article 23. Remissió a la normativa general sobre òrgans col·legiats

En allò no indicat en aquest capítol respecte dels consells ciutadans seran d'aplicació les normes generals que regulen el funcionament dels òrgans col·legiats.

CAPÍTOL IV. LA INICIATIVA CIUTADANA I LA CONSULTA POPULAR

Article 24. Legitimació per presentar iniciatives ciutadanes

Qualsevol persona pot dirigir-se a l'ajuntament per tal que es faci determinada actuació. Aquest dret també es pot exercir des de les associacions ciutadanes. En ambdós casos caldrà presentar un escrit en el qual s'indiquin les dades dels peticionaris, l'objecte de la iniciativa i, si s'escau, els mitjans que pensen aportar per a la seva realització.

Article 25. Procediment per a l'aprovació de la iniciativa

L'ajuntament acusarà rebut de la proposta, la posarà a informació pública per un termini mínim de 30 dies i decidirà en el termini màxim d'un mes a comptar des que finalitzi el període d'informació. La resolució denegatòria haurà de ser motivada.



AJUNTAMENT DE VILABELLA

L'aprovació de la iniciativa pot comportar la formalització d'un acord de col·laboració entre l'ajuntament i els peticionaris per tal de concretar compromisos, obligacions i responsabilitat de cada part, així com el contingut concret de l'actuació. A tal efecte, al pressupost municipal hi haurà una partida destinada a sufragar les despeses ocasionades amb motiu d'aquestes peticions. Tot això, llevat dels supòsits en què les normes estableixen un procediment específic per la seva gestió.

Article 26. Legitimació per demanar referèndum

Els veïns i veïnes de Vilabella inscrits al cens electoral poden sol·licitar la realització d'una consulta popular o referèndum respecte de temes d'interès general o sectorial. Caldrà la petició formal d'un mínim nombre de persones del 20% dels habitants empadronats, segons estableix l'article 144.2 de la Llei municipal i de règim Local de Catalunya.

L'alcalde/ssa pot proposar també la realització d'aquesta consulta directament o a petició del consell de ciutat o de qualsevol consell territorial per majoria absoluta dels seus membres.

Article 27. Procediment per acordar la celebració de referèndum

La proposta de referèndum o consulta popular serà presentada per l'alcalde/ssa al ple, que l'haurà d'aprovar per majoria absoluta, i donar, en cas de conformitat, la tramitació necessària al govern de la Generalitat per tal que faci la sol·licitud al govern de l'Estat, d'acord amb l'article 144 de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. La convocatòria es portarà a terme de conformitat amb els articles 145 i següents del referit text legal.

CAPÍTOL V. SUPORT A L'ASSOCIACIONISME

Article 28. Concepte d'associació

Als efectes d'aquest reglament s'entén per associació l'agrupació de més de tres persones que sense ànim de lucre persegueixen finalitats de tipus general o sectorial i tenen una organització pròpia i autònoma per assolir-les.

Article 29. Programes de suport formatiu i tècnic

L'Ajuntament impulsarà programes de suport i millora del teixit associatiu tant en els aspectes infraestructurals com en els formatius i de col·laboració en la realització d'activitats.



AJUNTAMENT DE VILABELLA

Article 30. Promoció de la gestió cívica

L'Ajuntament promourà la concertació amb les entitats associatives per tal que puguin intervenir directament en la gestió d'equipaments i serveis públics, de conformitat amb allò previst en el Reglament d'obres i serveis dels ens locals i a la Llei de contrastes de les administracions públiques.

Article 31. Promoció d'activitats conjuntes

L'Ajuntament promourà la realització conjunta amb les associacions ciutadanes de programes d'activitats a la ciutat, de la guia d'associacions ciutadanes, d'agendes territorials, així com els suports informàtics, tècnics i formatius que permetin millorar l'activitat associativa. Igualment, impulsarà la realització d'estudis i anàlisis que permetin conèixer millor la realitat associativa de la ciutat.

CAPÍTOL VI. FOMENT DE METODOLOGIES PARTICIPATIVES

Article 32. Compromís municipal per impulsar metodologies participatives

L'Ajuntament impulsarà les tècniques i els mètodes que permetin millorar la intervenció ciutadana en la gestió dels assumptes públics. A aquest efecte realitzarà i revisarà regularment un pla estratègic de la participació que tingui en compte les innovacions existents en aquest àmbit i aprofiti les experiències d'altres ciutats.

¹ Publicat al BOP de Tarragona de 4 de novembre de 2002